

آزمون ۹ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - مرحله هفتم (۱۴۰۳/۱۲/۰۳)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۲)

۱. گزینه ۴ درست است.

هر دو گزاره «عدد ۱، اول است»، « $\sqrt{6}$ عددی گویا است» نادرست هستند. ترکیب فصلی دو گزاره نادرست نیز نادرست است. پس p گزاره‌ای نادرست است. با توجه به استدلال زیر، q گزاره‌ای درست است.

$$q \equiv (p \Rightarrow F) \equiv (\underbrace{F \Rightarrow F}) \equiv T$$

انتقای مقدم

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دارای ارزش درست است.

$$(r \Rightarrow (p \vee q)) \equiv (r \Rightarrow (F \vee T)) \equiv (r \Rightarrow T) \equiv T$$

(۲) با گزاره r هم‌ارزش است.

$$((r \wedge \sim p) \Leftrightarrow (\sim r \vee q)) \equiv ((r \wedge T) \Leftrightarrow (\sim r \vee T)) \equiv (r \Leftrightarrow T) = r$$

(۳) با گزاره r هم‌ارزش است.

$$((\sim r \Rightarrow p) \wedge q) \equiv ((\sim r \Rightarrow F) \wedge T) \equiv (r \wedge T) = r$$

(۴) با $(\sim r)$ هم‌ارزش است.

$$((p \Leftrightarrow \sim q) \wedge (r \Rightarrow p)) \equiv ((F \Leftrightarrow F) \wedge (r \Rightarrow F)) \equiv (T \wedge \sim r) \equiv \sim r$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۲. گزینه ۱ درست است.

$f(x) = x$ تابع همانی و $g(x) = c$ تابع ثابت هستند. بنابراین:

$$g(x) \times g(-1) + f(-1) \times g(6) = f(6) \Rightarrow c \times c + (-1) \times c = 6 \Rightarrow c^2 - c - 6 = 0$$

$$\Rightarrow (c - 3)(c + 2) = 0 \Rightarrow c = 3, c = -2$$

اگر $g(x) = 3$ باشد، نمودار تابع $(f + g)(x) = x + 3$ از ناحیه چهارم عبور نمی‌کند. ولی اگر $g(x) = -2$ باشد، نمودار تابع $(f + g)(x) = x - 2$ از ناحیه چهارم عبور می‌کند. پس $g(x) = -2$ قابل قبول است. اکنون حاصل عبارت مورد نظر را به دست می‌آوریم.

$$[g(\sqrt{5}) - f(\sqrt{3})] = [\underbrace{-2 - \sqrt{3}}_{\approx -3.7}] = -4$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۱، ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۳. گزینه ۱ درست است.

در تابع f دو زوج مرتب با مؤلفه‌های اول یکسان وجود دارند. در این صورت باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها نیز مساوی باشد.

$$(2, a+1) = (\sqrt{4}, 7-a) \Rightarrow a+1 = 7-a \Rightarrow a = 3$$

به ازای $a = 3$ تابع f و تابع ثابت g را می‌نویسیم:

$$f = \{(-1, 1), (2, 4), (3, -5), (9, 6)\}$$

$$g = \{(3, 2), (-1, 2), (4, 2)\}$$

مقادیر تابع $(f + g)$ را به‌ازای اعضای مشترک دامنه‌های f و g به دست می‌آوریم:

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-1, 3\}$$

$$(f + g)(-1) = 1 + 2 = 3$$

$$(f + g)(3) = -5 + 2 = -3$$

برد تابع $f + g$ مجموعه $\{3, -3\}$ می‌باشد که مجموع اعضای آن صفر است.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴. گزینه ۲ درست است.

با استفاده از مختصات نقاط $(0, 2)$ و $(2, 0)$ ضابطه تابع g را می‌نویسیم:

$$m = \frac{0-2}{2-0} = -1 \xrightarrow{h=2} g(x) = -x + 2$$

با استفاده از مختصات نقاط $(-3, 0)$ و $(0, 2)$ ضابطه تابع f را می‌نویسیم:

$$m = \frac{0-2}{-3-0} = \frac{2}{3} \xrightarrow{h=2} f(x) = \frac{2}{3}x + 2$$

دامنه هر دو تابع f و g مجموعه اعداد حقیقی $\mathbb{R}$ است. ضابطه تابع $(f \times g)$ را تشکیل می‌دهیم.

$$(f \times g)(x) = \left(\frac{2}{3}x + 2\right)(-x + 2) = -\frac{2}{3}x^2 - \frac{2}{3}x + 4$$

تابع $(f \times g)$ ، یک تابع درجه دوم است که برای تعیین بیشترین مقدار آن باید عرض رأس منحنی را به دست آوریم.

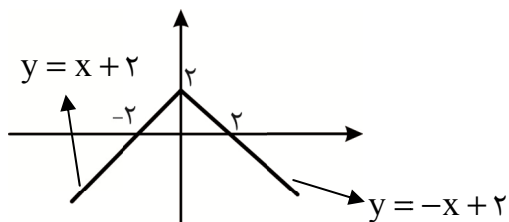
$$x_{\max} = -\frac{b}{2a} = \frac{-(-\frac{2}{3})}{2(-\frac{2}{3})} = -\frac{1}{2}$$

$$y_{\max} = -\frac{2}{3}\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - \frac{2}{3}\left(-\frac{1}{2}\right) + 4 = \frac{25}{6}$$

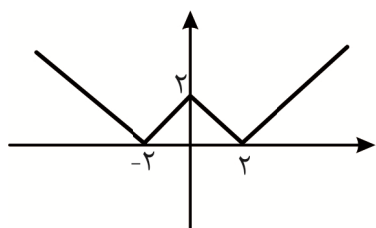
(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: دشواری)

۵. گزینه ۱ درست است.

ابتدا عبارت داخلی قدر مطلق را رسم می‌کنیم:

$$y = -|x| + 2 = \begin{cases} -x + 2 & ; x \geq 0 \\ -(-x) + 2 & ; x < 0 \end{cases} = \begin{cases} -x + 2 & ; x \geq 0 \\ x + 2 & ; x < 0 \end{cases}$$

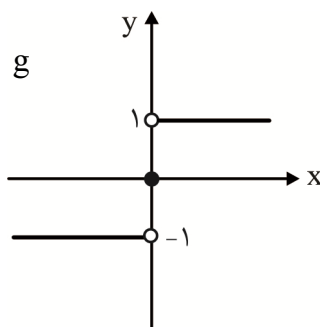
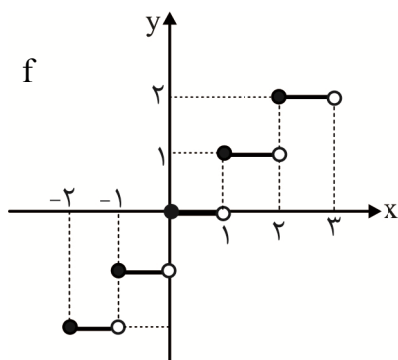

حال برای رسم تابع $f(x) = ||x| + 2|$ تمام قسمت‌های پایین محور x ‌ها را به بالای محور x ‌ها قرینه می‌کنیم:

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۶. گزینه ۴ درست است.

نمودار دو تابع $f(x)$ و $g(x)$ به صورت زیر می‌باشد:

در $x = 0$ مقدار هر دو تابع صفر است؛ پس نقطه $(0, 0)$ باید در نمودار تابع $(fg)(x)$ توپر باشد، یعنی گزینه‌های ۱ و ۳ حذف می‌شوند. در $x > 0$ ضرب $f(x)$ در عدد ۱، تغییری در ظاهر نمودار ایجاد نمی‌کند و در $x < 0$ ضرب $f(x)$ در عدد -1 باعث می‌شود نمودار تابع نسبت به محور x ها قرینه شود. پس گزینه (۲) نیز حذف می‌شود و گزینه (۴) درست است. (ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷. گزینه ۴ درست است.

بهترین روش برای حل این سؤال نقطه‌دهی است. مثلاً نقطه $x = 1$ را در نظر بگیرید. در تابع f داریم: $f(1) = 1$ و در تابع g داریم: $g(1) = 1$ پس در تابع $f + g$ داریم: $(f + g)(1) = 2$. پس گزینه‌های (۲) و (۳) حذف می‌شوند. حال نقطه دیگری مانند $x = -1$ را در نظر می‌گیریم. در تابع f داریم: $f(-1) = -1$ و در تابع g داریم: $g(-1) = -1$ پس در تابع $f + g$ داریم: $(f + g)(-1) = -2$ پس گزینه (۱) نیز حذف می‌شود. (ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸. گزینه ۳ درست است.

ابتدا تابع $\frac{f}{g}(x)$ را تشکیل می‌دهیم:

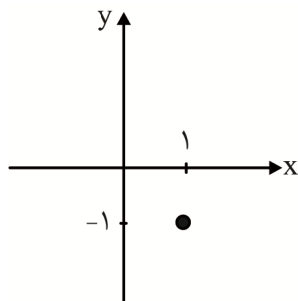
$$D_f \cap D_g : 0 \leq x \leq 1$$

$$h(x) = \frac{f}{g}(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{x^2 - 2}{[x]}$$

$$\xrightarrow{\text{اگر } 0 < x < 1} h(x) = \frac{x^2 - 2}{0} = \text{تعریف نشده}$$

$$\xrightarrow{\text{اگر } x = 1} h(x) = \frac{(1)^2 - 2}{[1]} = \frac{1 - 2}{1} = \frac{-1}{1} = -1$$

پس نمودار تابع $h(x) = \frac{f}{g}(x)$ شامل فقط یک نقطه $(1, -1)$ خواهد بود:

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۹. گزینه ۲ درست است.

$$h(x) = (f - g)(x) = f(x) - g(x) = 2x - |x + 1|$$

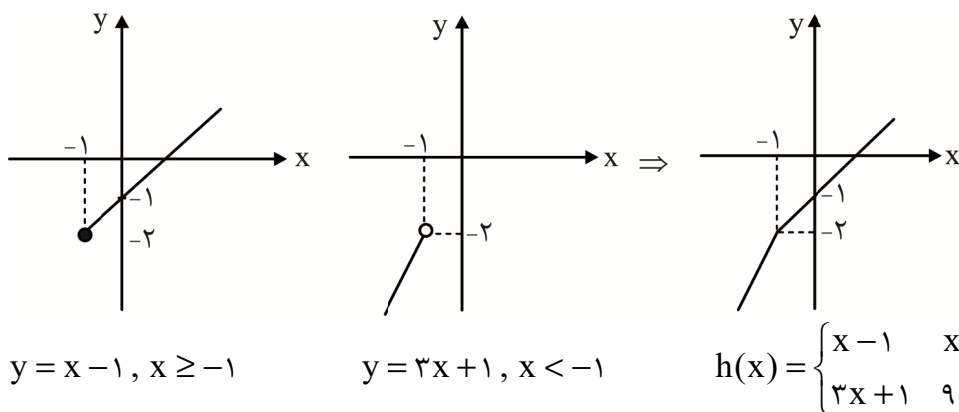
$$x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1$$

$$x \geq -1$$

$$\Rightarrow h(x) = 2x - (x + 1) = 2x - x - 1 = x - 1$$

$$x < -1$$

$$\Rightarrow h(x) = 2x - (-x - 1) = 2x + x + 1 = 3x + 1 \Rightarrow h(x) = \begin{cases} x - 1 & x \geq -1 \\ 3x + 1 & x < -1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰. گزینه ۴ درست است.

ابتدا باید ضابطه تابع $\frac{f}{g}(x)$ را بیابیم؛ تابع $\frac{f}{g}$ یک تابع خطی است که طبق نمودار داده شده از نقطه $(2, 1)$ و $(0, 0)$ عبور می‌کند:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{1 - 0}{2 - 0} = \frac{1}{2}$$

چون عرض از مبدأ این خط صفر است (زیرا از مبدأ مختصات عبور می‌کند)؛ پس ضابطه تابع به صورت زیر

$$y = \frac{f}{g}(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{1}{2}x \text{ است}$$

$$\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{1}{2}x \Rightarrow \frac{x^2}{g(x)} = \frac{1}{2}x \Rightarrow \frac{1}{2}xg(x) = x^2$$

$$g(x) = \frac{x^2}{\frac{1}{2}x} \Rightarrow g(x) = 2x$$

حال داریم:

$$(g - f)(-2) = g(-2) - f(-2) = 2(-2) - (-2)^2 = -4 - 4 = -8$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$f(x) = |x - 1|$$

$$f(a^2 + 1) = |a^2 + 1 - 1| = |a^2| = a^2$$

$$f(1 - a^2) = |1 - a^2 - 1| = |-a^2| = -(-a^2) = a^2 \Rightarrow f(a^2 + 1) - f(1 - a^2) = a^2 - a^2 = 0$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲. گزینه ۳ درست است.

گزاره $P \Leftrightarrow Q$ زمانی درست است که P و Q هم‌ارزش باشند، از طرفی ارزش گزاره r نادرست می‌باشد؛ بنابراین:

الف) اگر P و Q هر دو درست باشند:

$$r \Leftrightarrow (\sim P \Rightarrow Q) \equiv F \Leftrightarrow (F \Rightarrow T) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$$

ب) اگر P و Q هر دو نادرست باشند:

$$r \Leftrightarrow (\sim P \Rightarrow Q) \equiv F \Leftrightarrow (T \Rightarrow F) \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳. گزینه ۲ درست است.

دامنه مشترک دو تابع $\{-1, 2, 3\}$ می باشد ولی چون تابع f در مخرج می باشد و $f(-1) = 0$ است. بنابراین دامنه تابع $\frac{2g}{f^2}$ برابر $\{2, 3\}$ باشد و داریم:

$$x = 2 \rightarrow \frac{2g(2)}{f^2(2)} = \frac{2(0)}{(2)^2} = 0$$

$$x = 3 \rightarrow \frac{2g(3)}{f^2(3)} = \frac{2(2)}{(-4)^2} = \frac{4}{16} = \frac{1}{4}$$

مجموع اعضای برد تابع برابر $\frac{1}{4}$ می باشد

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$x = 0/5 \Rightarrow f(0/5) = [-0/5] - \text{sign}(0/5) = -1 - (+1) = -2$$

$$x = -1/5 \Rightarrow f(-1/5) = [1/5] - \text{sign}(-1/5) = 1 - (-1) = 2$$

$$\frac{1}{2}f(0/5) + 2f(-1/5) = \frac{1}{2}(-2) + 2(2) = -1 + 4 = 3$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۵. گزینه ۳ درست است.

تابع $f(x)$ تابع همانی است یعنی $y = x$ پس ضریب x باید یک باشد و عدد ثابت آن صفر است:

$$3 - 2k = 1 \Rightarrow -2k = -2 \Rightarrow k = 1$$

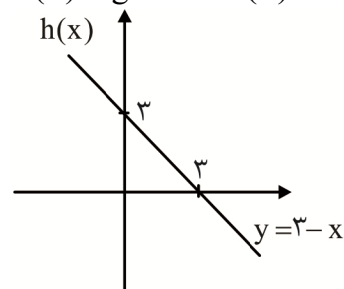
$$m + 2 = 0 \Rightarrow m = -2$$

با مشخص شدن مقادیر k و m تابع ثابت $g(x)$ را به دست می آوریم:

$$g(x) = k - m \Rightarrow g(x) = 1 - (-2) \Rightarrow g(x) = 3$$

تابع $h(x)$ را تشکیل می دهیم و رسم می کنیم که از ناحیه سوم عبور نمی کند.

$$h(x) = g - f \Rightarrow h(x) = 3 - x$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۶. گزینه ۲ درست است.

الف) از ویژگی های شعر بیدل، مضمون های پیچیده و استعاره های رنگین، خیال انگیز و سرشار از ابهام و تخیل های رمزآمیز شاعرانه است.

ب) کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل های او لطف و ویژه ای بخشیده است.

پ) صائب تبریزی، معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است. او در غزل سرایی مشهور است و برخی از تکبیت های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه اند و بسیاری از آن ها به صورت ضرب المثل رواج یافته اند.

ت) محتشم کاشانی، در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی او زبانزد است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۰ و ۶۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۷. گزینه ۴ درست است.

شاهان صفوی هرچند در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند؛ اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند.

- (۱) افزون بر آن، برخی از شاهان صفوی مقام شیخی و طریقت داشتند و باید خود را در این مقام فرهنگی نگاه می‌داشتند.
 - (۲) علاوه بر این، شاهان صفوی با رؤسای مذاهب در تماس نزدیک بودند.
 - (۳) از طرف دیگر، رقاباتی چون شاهان عثمانی و هندی داشتند که آن‌ها نیز به مسائل فرهنگی توجه نشان می‌دادند.
- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به ترتیب، ویژگی‌های وحشی بافقی، بابافغانی شیرازی و محتشم کاشانی بیان شده است که مطابق صورت سؤال، همگی از شاعران قرن دهم هجری هستند؛ اما در گزینه (۳) به معرفی کلیم کاشانی پرداخته است که از شاعران قرن یازدهم است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۰ و ۶۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۹. گزینه ۱ درست است.

معروف‌ترین شاعر سبک هندی، صائب تبریزی است؛ برخی از تکبیت‌های غزلش، شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها به صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند. در گزینه‌های (۲، ۳ و ۴) به برخی از ویژگی‌های او اشاره شده است؛ اما گزینه (۱) محتشم کاشانی را معرفی کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

در عبارات «پ، ث» به برخی از اتفاقات و حوادث عصر صفوی اشاره شده است و این عبارات در گزینه (۲) آمده‌اند. در عبارت «الف»، حکومت صفوی، مذهب شیعه را رواج داد و در عبارت «ت» حکومت صفوی، به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۰ و ۶۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۱. گزینه ۳ درست است.

موارد «پ» و «ت»، به درستی بیان شده‌اند، اما در عبارت «الف»، در قرن دهم، به دلیل تسلط طولانی‌مدت مغولان و تیموریان، جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی باقی نماند درحالی‌که در داخل عبارت، قرن یازدهم ذکر شده است. در عبارت «ب» نیز مکتب وقوع، بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم است نه قرن یازدهم.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۸ تا ۶۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

در این بیت، واژه «سینه» دارای مجاز است. (مجاز از شنونده دل‌سوخته و واژه «شرح» مجاز ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عالمی: مجاز از مردم عالم

(۲) نگین: مجاز از انگشتری

(۴) سر: مجاز از مو

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۴ و ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

در این بیت، سه «مجاز» به کار رفته است: (دشت، شهر، جهان هر سه مجاز از مردم)؛ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بیت: مجاز از شعر

(۳) ایران: مجاز از مردم ایران

(۴) گوش: مجاز از انسان

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۴ و ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۱ درست است.

شاعر به دلیل شباهت، «سرو» را به جای «معشوق بلندقامت» به کار برده است. به این نوع مجاز، استعاره می‌گویند. سایر گزینه‌ها، فقط دارای مجازند:

(۲) زبان: مجاز از سخن، گوش: مجاز از شنونده

(۳) جهانی: مجاز از مردم

(۴) سر: مجاز از قصد و اندیشه، دست (در مصراع اول): مجاز از توانایی

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۵. گزینه ۲ درست است.

در بیت اول و دوم، مجاز به دلیل شباهت پدید آمده است (= استعاره): نرگس (مجاز از چشم = استعاره) - گوهر و لعل (مجاز از سخن ارزشمند = استعاره)

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه، واژه «دشت» معنای حقیقی دارد؛ اما در سایر ابیات، مجاز است از مردم.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۷. گزینه ۳ درست است.

در این بیت، «آشامیدن» برای واژه «پیمانه» و «دراختادن» برای واژه «خاک» قرینه است تا معنای مجازی آن‌ها را برداشت کنیم. «پیمانه» در این بیت، مجاز از «شراب» و «خاک» مجاز از زمین است. در سایر گزینه‌ها، قرینه‌ها به درستی ذکر شده‌اند:

(۱) به زیر آوردن، قرینه است برای مفهوم مجازی «چرخ» (مجاز از آسمان = استعاره)

(۲) «گویا بودن» قرینه است برای مفهوم مجازی «نرگس» (مجاز از چشم = استعاره)

(۴) «دل نهادن» قرینه است برای مفهوم مجازی «جهان» (مجاز از مردم).

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

پس از درست خواندن ابیات، اگر یک مصراع از هر گزینه را به پایه‌های آوایی تقسیم کنیم، در می‌یابیم که فقط گزینه (۴) از تکرار چهار مرتبه «فَعِلَاتِن» تشکیل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از تکرار دو مرتبه «مَفْتَعْلُن / فاعِلَاتُ»

(۲) از تکرار دو مرتبه «مَفْتَعْلُن / مَفَاعِلُن»

(۳) از تکرار سه مرتبه «فَعِلَاتِن» و یک مرتبه «فَعْلُن»

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

پس از درست خواندن ابیات، اگر یک مصراع از هر گزینه را به پایه‌های آوایی تقسیم کنیم، در می‌یابیم که تمام گزینه‌ها از چهار پایه آوایی چهار هجایی تشکیل شده‌اند؛ با این تفاوت که فقط ترتیب هجاهای گزینه (۳) به صورت «- UU -» مفتعلن «مرتّب شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از تکرار دو مرتبه «مَفْتَعْلُن / مَفَاعِلُن»

(۲) از تکرار دو مرتبه «مَفْتَعْلُن / فاعِلَاتُ»

(۴) از تکرار چهار مرتبه «مُسْتَفْعِلُن»

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

براساس صورت سؤال، پایه‌های آوایی یک مصراع هر یک از ابیات «الف، پ، ت»، از چهار پایه آوایی تکراری و یکسان تشکیل شده است؛ بنابراین، پاسخ گزینه (۲) درست است. الف: تکرار چهار مرتبه «— — — — —»: مفاعیلن؛ پ: تکرار چهار مرتبه «— — — — —»: فَعُولُن؛ ت: تکرار چهار مرتبه «— — — — —»: مُفْتَعِلُن.

در دیگر ابیات نیز، بیت ب: از تکرار دو مرتبه «فَعِلَاتُ / فاعِلَاتُن»، بیت ث: از تکرار سه مرتبه «فَعُولُن» و یک مرتبه «فَعَل» (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

وزن گزینه ۲ از پایه‌های «مُفْتَعِلُن / مُفْتَعِلُن / فاعِلَات (فاعِلُن)» فراهم شده است و طبیعتاً پایه سوم آن بر وزن «مُفْتَعِلُن» نیست. پایه آوایی سوم در دیگر گزینه‌ها بر وزن «مُفْتَعِلُن» است. به این ترتیب که؛ گزینه‌های ۱ و ۳: از تکرار دو مرتبه «مُفْتَعِلُن / مفاعِلُن» ایجاد شده است و قطعاً پایه سوم آن‌ها «مُفْتَعِلُن» است.

گزینه ۴: از تکرار چهار مرتبه «مُفْتَعِلُن» (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

اگر یک مصراع از هر یک از گزینه‌ها را به پایه‌های آوایی و هر پایه را به هجا تقطیع کنیم، درمی‌یابیم که فقط آخرین پایه آوایی گزینه ۴، معادل یک هجای بلند «—: فَع» می‌باشد.

تقطیع هجایی و پایه‌های آوایی گزینه‌ها:

(۱) بر وزن «مفاعِلُن / فَعِلَاتُن / مفاعِلُن / فَع لُن»
 (۲) بر وزن «مُفْتَعِلُن / مُفْتَعِلُن / فاعِلَات (فاعِلُن)»
 (۳) بر وزن «فَعُولُن / فَعُولُن / فَعُولُن / فَعَل»
 (۴) بر وزن «مُفْتَعِلُن / فاعِلَاتُ / مُفْتَعِلُن / فَع»

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۳. گزینه ۴ درست است.

اگر یک مصراع از هر یک از گزینه‌ها را به پایه‌های آوایی و هر پایه را به هجا تقطیع کنیم، درمی‌یابیم که در گزینه ۴، از مجموع چهار هجاهای رکن پایانی، سه هجا حذف شده است و تنها یک هجای بلند باقی مانده است که معادل وزن واژه «— —: فَع» می‌باشد. اما در رکن پایانی دیگر گزینه‌ها فقط یک هجای بلند «—» حذف شده است.

وزن هریک از گزینه‌ها:

- (۱) بر وزن «— — — — — / — — — — — / — — — — — / — — — — —»
 (۲) بر وزن «— — — — — / — — — — — / — — — — — / — — — — —»
 (۳) بر وزن «— — — — — / — — — — — / — — — — — / — — — — —»
 (۴) بر وزن «— — — — — / — — — — — / — — — — — / — — — — —»
- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

پس از درست خواندن ابیات، اگر یک مصراع از هرگزینه را به پایه‌های آوایی تقسیم کنیم، درمی‌یابیم که در تمام گزینه‌ها، حداقل، یک پایه آوایی بر وزن «فاعلاتن» وجود دارد؛ به جز در گزینه (۳) که به دو صورت می‌توان وزن آن را تعیین کرد و در هیچ یک از این دو صورت، رکنی به نام «فاعلاتن» دیده نمی‌شود.

وزن کامل مصراع اول گزینه‌ها عبارت است از:

(۱) بر وزن «فَعِلَاتُ / فاعِلَاتُن / فَعِلَاتُ / فاعِلَاتُن»
 (۲) بر وزن «فَعِلَاتُن / فَعِلَاتُن / فَعِلَاتُن / فَعِلَاتُ»
 (۳) بر وزن «مفعولُ / مفاعیلُن / مفعولُ / مفاعیلُن» یا «مستفعلُ / مفعولُن / مستفعلُ / مفعولُن»
 (۴) بر وزن «فاعِلَاتُن / فَعِلَاتُن / فَعِلَاتُن / فَعِلُن»

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

هر دو بیت مثل بیت صورت سؤال به مفهوم «وفاداری عاشق و ممکن نبودن ترک عشق» اشاره دارند. علت رد سایر ابیات:

الف) سخن عشق در دل بی‌خبران عشق، اثری نمی‌کند.

ت) سری که عشق ندارد، همان به که نابود گردد.

ث) در پی عشق خوبان رفتن، موجب سرگردانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۷۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۳ درست است.

این بیت می‌گوید که عشق مادی، صبر و آرام تو را می‌گیرد؛ اما سایر ابیات به جان‌فشانی و پاک‌بازی عاشقانه تأکید دارند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۷۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۴ درست است.

این بیت، همت را مایه عزت‌مندی و رسیدن به اوج اعلا برمی‌شمارد؛ اما سایر ابیات می‌گویند که سعادت و عزت و بزرگی فقط از سوی خداست.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۳ درست است.

این بیت می‌گوید که در پس هر تاریکی و نگون‌بختی، روشنایی و سعادت‌مندی در جریان است؛ اما سایر ابیات به زودگذر بودن دنیا و ثبات نداشتن بنیاد زندگی تأکید دارند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۲ درست است.

«درد را فقط به هم درد گفتن» مفهوم هر دو بیت است.

مفهوم سایر ابیات:

(۱) سختی فراق

(۳) زندگی‌بخش بودن فنا شدن در معشوق

(۴) درمان‌ناپذیری درد عشق

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی ابیات :

الف) «گلشن» استعاره از این «دنیا» است که مثل خماری، زودگذر است.

ب) همه افعال و اعمال از خدا سرچشمه می‌گیرد.

پ) در خلوت عاشقانه حتی شمع، محرم نیست و غیرعاشق اجازه ندارد تا راز را برملا کند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۵، ۵۶، ۶۲؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۲)

۴۱. گزینه ۳ درست است.

در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند. در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، بحران‌های اقتصادی به‌طور متناوب و با شدت و ضعف‌های متفاوت پدید آمده‌اند. بحران اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده است و با وجود تلاش‌هایی که برای مهار آن می‌شود، همچنان ادامه دارد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱، ص ۹۲؛ سطح دشواری: آسان)

۴۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ م در انگلستان به وجود آمد؛ اما مهم‌ترین آن‌ها در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ م اتفاق افتاد.
- در واقع بحران‌ها، چالش‌هایی با ابعاد گسترده‌تر و عمیق‌تر هستند.
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱، ص ۹۱ و ۹۲ و ۹۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

- انسان مدرن با انقلاب صنعتی، تسلط و پیروزی بر طبیعت را به خود نوید می‌داد.
- برخی اندیشمندان، بحران محیط زیست را ناشی از رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند.
- فرهنگ مدرن طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.
- انسان مدرن به دلیل نگاه دنیوی، نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد.
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱، ص ۹۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) به منطقه خاصی محدود نمی‌شوند و همه محیط طبیعی زندگی انسان، آب، خاک و هوا را فراگرفته‌اند.
- (۳) به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد.
- (۴) در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها اثر می‌پذیرفتند، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، این بحران‌ها که منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند. (این گزینه در رابطه با بحران اقتصادی درست است.)
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱، ص ۹۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

- بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویت اقتصادی دارند ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت‌اند. چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است، ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است. آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در برمی‌گیرد. البته سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود. بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱، ص ۹۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

- بیدارگران نخستین با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۳، ص ۱۰۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

- فقاقت و عدالت که دو عنصر فرهنگ اسلامی هستند، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند.
- حضور فعال عالمان دینی در مقابله با روسیه تزاری و تدوین رساله جهادیه، اصلاحات امیرکبیر و حکم میرزای شیرازی در تحریم تنباکو، نمونه‌هایی از حرکت نخستین بیدارگران اسلامی در ایران بود.
- بیدارگران اسلامی، خطر جوامع غربی را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن‌ها می‌دیدند.
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۳، ص ۱۰۸ و ۱۰۹؛ سطح دشواری: نسبتاً دشوار)

۴۸. گزینه ۴ درست است.

- دولت‌های کشورهای مسلمان به میزان دوری از سنت‌های دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند.

- قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی، دولتمردان کشورهای اسلامی را مرعوب و شیفته فرهنگ غرب می‌ساخت. این مسئله، عزت و استقلال کشورهای اسلامی را تضعیف می‌کرد.
- جهان غرب ابتدا با سطحی‌ترین و ظاهری‌ترین لایه‌های هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی، از جمله جهان اسلام، مواجه شد و بیش از هر چیز، وجوه نظامی، سیاسی، اقتصادی و فناوریانه خود را به رخ کشید.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۳، ص ۱۰۷، ۱۰۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۱ درست است.

(الف) منورالفکران غرب‌گرا (روشنفکران نسل اول)، با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند.
(ب) جریان‌های چپ در کشورهای اسلامی (روشنفکران نسل دوم)، گاهی اندیشه‌های خود را در قالب اندیشه‌ها و مکاتب غیرتوحیدی بیان کردند.
(پ) بیدارگران اسلامی، نسبت به غرب رویکرد اعتراض‌آمیز داشتند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۳، ص ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

اندیشه‌ی التقاطی، آمیزه‌ای از باورها و اعتقاداتی است که از مکاتب و جهان‌بینی‌های مختلف گردآوری شده است و به‌صورتی کاملاً ناسازگار در کنار هم قرار گرفته‌اند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۳، ص ۱۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

این تصویر بیانگر این نکته است که چالش‌های اخلاقی عاطفی، معرفتی و معنوی، همگی برخاسته از فرهنگ غرب هستند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲، ص ۱۰۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود در شرایطی که اقتصاد و سیاست او نیاز به این حضور دارد، از بعد دیگری از بحران حکایت دارد؛ بحرانی که ناشی از ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌ها معرفتی و علمی آن است.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲، ص ۱۰۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و ... رخ می‌دهند و سپس چالش‌ها و بحران‌های معرفتی، معنوی اخلاقی، عاطفی و ... ظاهر می‌شوند.
- به مسیر انتخابی کشورهای غیرغربی برای حل چالش‌های جهانی که همگی منشأ بیرون فرهنگی دارند، اشاره دارد. یعنی وقتی آثار چنین چالش‌هایی در سطح جهان آشکار می‌شود، فرهنگ‌های دیگر برای مهار آن‌ها نباید به همان راهی بروند که جهان غرب می‌رود و نباید چاره‌ای چالش‌ها و درمان این دردها را از فرهنگ غرب بخواهند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲، ص ۹۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

(الف) طی قرن بیستم، نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه در سال‌های پایانی آن نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین (پساسکولاریسم) و (افول سکولاریسم) یاد کرده‌اند.
(ب) در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود. در دوران رنسانس این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به‌تدریج به بحران معرفتی انجامید.
جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه اکتفا کرد.

(پ) در فرهنگ مدرن سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد.
(ت) تردید در روشنگری، به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲، ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

برخی چالش‌ها مربوط به لایه‌های سطحی‌تر و برخی مربوط به لایه‌های عمیق‌تر فرهنگ هستند.
 فرهنگ: عقاید و باورها / جامعه: فرهنگ ⇐ بحران‌های معرفتی - معنوی
 فرهنگ: ارزش‌ها / جامعه: اجتماعی ⇐ چالش فقر و غنا
 فرهنگ: هنجارها / جامعه: سیاسی ⇐ جنگ‌ها و تقابل‌ها
 فرهنگ: نمادها / جامعه: اقتصادی ⇐ بحران‌های اقتصادی - زیست‌محیطی
 (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲، ص ۹۸؛ سطح دشواری: دشوار)

تاریخ (۲)

۵۶. گزینه ۱ درست است.

هجوم مغولان و سیل بیابان‌گردانی که در زمان این هجوم و پس از آن به سوی ایران سرازیر شدند، آسیب جدی به فعالیت‌های کشاورزی و نظام آبیاری وارد آورد؛ به گونه‌ای که از تولید محصولات زراعی و درآمدهای حاصل از کشاورزی، بسیار کاسته شد. علاوه بر آن، بیگانگی مغولان با قواعد زندگی یک جانشینی و از جمله امور کشاورزی، نیز در بروز این وضعیت مؤثر بود. در سراسر عهد مغول - تیموری کاروان‌های تجاری در مسیرهای زمینی و دریایی در حال تردد بودند. در آن دوره، تجارت در مسیر جاده ابریشم و راه‌های دریایی که از بنادر و جزایر ایرانی در خلیج فارس و دریای مکران «عمان» به هند و چین می‌رفت، پررونق بود. و دو عبارت دیگر «پ» و «ت» هر دو کشاورزی ایران را در زمان سلجوقیان (دوران خواجه نظام‌الملک) بررسی کرده است.
 (تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

بنیان قوانین جاری در ایران دوران اسلامی، مبتنی بر دو سرچشمه شریعت اسلام و عرف بود. محاکم سه‌گانه شرع، مظالم و حِسبه براساس قوانین دینی و عرفی قضاوت می‌کردند.
 دوران مغول‌ها ⇐ مغول‌ها پیش از آنکه مسلمان شوند، بر پایه مجموعه قوانینی موسوم به یاسا عمل می‌کردند و دعاوی حقوقی آن‌ها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوجی حل و فصل می‌شد.
 دوران تیموریان ⇐ تیمور نیز با وجود مسلمان بودن، به نسب مغولی خود و سنت‌های مغولی افتخار می‌کرد و خود مجموعه قوانینی موسوم به تروکات را به وجود آورد. با این حال، در سراسر عهد تیموریان، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داور حقوقی ایرانیان بود.
 (تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۲۱ و ۱۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

دوره ایلخانان ⇐ پس از استقرار حکومت ایلخانان و در پی تلاش‌های دیوان‌سالاری و فرهیختگان ایرانی برای مهار رفتار غیرمدنی مغول‌ها، به تدریج شهر و شهرنشینی رونق یافت. این روند، پس از مسلمان شدن مغول‌ها اصلاحاتی که توسط ایلخان غازان برای بازسازی ویرانی‌ها انجام شد و سرعت بیشتری گرفت.
 دوره تیموریان ⇐ تیمور به شهرسازی علاقمند بود او هنرمندان و صنعت‌گران شهرهایی را که فتح می‌کرد به سمرقند پایتخت خود می‌فرستاد تا در آبادانی و زیبایی آن شهر بکوشند. جانشینان او به عمران و آبادی، علوم، فرهنگ و هنر علاقه و توجه زیادی نشان دادند. به همین دلیل در دوره آنان شهر و شهرسازی شکوفا شد و شهرهای هرات، شیراز، مشهد و یزد رشد و رونق چشمگیری یافتند.
 گزینه «پ» که کاملاً با دو گزینه دیگر متفاوت است به این دلیل که در یاسا که مجموعه قوانین چنگیزخان می‌باشد. به مغول‌ها توصیه می‌شود که از شهر و شهرنشینی دوری کنند.
 (تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۱۹ و ۱۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان غازان شروع شد. با مسلمان شدن غازان (۶۹۴ ق) و بسیاری از شاهزادگان و خوانین مغول، اسلام دین رسمی اعلام شد و در پرتو تلاش‌های رشیدالدین فضل‌الله همدانی، وزیرکاردان ایلخانان، اصلاحات گسترده‌ای در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی انجام گرفت. اگرچه خواجه نصیرالدین توسی از شخصیت‌های تأثیرگذار عصر ایلخانان بود، اما ایشان وزیر غازان‌خان نبود؛ بلکه یک چهره علمی این دوره بود.
 (تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۰. گزینه ۴ درست است.

شماره ۱) مراغه، محل رصدخانه و مرکز علمی دوره ایلخانان است که خواجه نصیر توسی آن را بنا کرد.
شماره ۴) شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان بود.
شماره ۲) محل حکومت مملوکان در مصر و شمال آفریقا است. ایلخانان در تهاجم به ایران و جهان اسلام در نبرد عین جالوت از مملوکان مصر شکست خوردند.
شماره ۳) محل نبرد در نواحی سرزمین شام و بیت المقدس بود.
(تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۱۵ و ۱۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۱ درست است.

همزمان با زوال حکومت ایلخانان در ایران، حاکمان مغولی ماوراءالنهر رو به ضعف نهادند و رقابت و درگیری شدیدی میان سران و فرماندهان قبایل برای کسب قدرت به وجود آمد. همچنین، رقابت و درگیری شدیدی میان سران و فرماندهان قبایل برای کسب قدرت، تیمور گورکانی بر رقیبان خود غلبه کرد و حکومت ماوراءالنهر را به دست گرفت. اما تیمور طی سه مرحله یورش که همچون هجوم مغول ها، با کشتار فراوان همراه بود، سرتاسر ایران را تحت سیطره خود درآورد. ضمن این که بعد از مرگ شاهرخ حکومت تیموریان چه شرایطی پیدا کرد؟ شاهزادگان تیموری که بر مناطق مختلف حکومت می کردند، با یکدیگر به رقابت و ستیز برخاستند.
(تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

ویژگی های مشترک طاهریان و سامانیان:
الف) استقلال کامل در اداره قلمرو خود
ت) اظهار اطاعت ظاهری نسبت به خلفای بنی عباس
ویژگی صفاریان:
ب) رابطه ای با فراز و شیب زیاد
پ) فرستادن فرمان حکومت توسط خلیفه بعد از جهاد حاکم با کفار
(تاریخ (۲) - درس ۹، ص ۹۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت های نادرست:
پ) امیران سلسله های علویان طبرستان و آل بویه پیرو مذهب تشیع بودند.
ت) شهرنشینی در قلمرو آل بویه گسترش یافت.
(تاریخ (۲) - درس ۹، ص ۹۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

فرمانروایان غزنوی با فهمیدن نیاز به دیوان سالاران ایرانی، از دیوان سالاران حکومت سامانی بهره برد.
(درس ۱۰، ص ۱۰۵ و ۱۰۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت ها:
الف) سلطان محمود غزنوی به بهانه جهاد در راه خدا بارها به هند حمله کرد.
ب) خلیفه لقب و سلطان رکن الدوله را به طغرل سلجوقی داد.
پ) سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد.
ت) در زمان آل ارسلان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت.
(تاریخ (۲)، درس ۱۰ - ص ۱۰۲ تا ۱۰۴؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا (۲)

۶۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(پ) نخجوان در جمهوری آذربایجان و کردستان عراق، ناحیه‌ای خودمختار هستند.

(ت) عبارتی نامربوط است.

(جغرافیا (۲) - درس ۹، ص ۱۱۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

دقت کنید! اقتصاد کشورهای گروه «الف» در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد و کاهش قیمت خرید محصولات آن‌ها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد. در بین کشورهای صادرکننده مواد خام و منابع انرژی یعنی همان «الف» برخی کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان اوپک را به وجود آورده‌اند.

(جغرافیا (۲) - درس ۸، ص ۱۰۰ و ۱۰۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

منظور از کشورهای نیمه‌پیرامون کشورهایی هستند که بین مرکز و پیرامون قرار گرفته‌اند. این کشورها از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌ترند اما هنوز از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده‌اند. این کشورها بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه بازی می‌کنند و ساختار اقتصادی و اجتماعی آن‌ها دچار تغییر و تحولات صنعتی و فناورانه شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درباره «الف» درست است.

(۳) مربوط به نیمه‌پیرامونی است.

(۴) درواقع «پ» کانون سلطه اقتصادی بر جهان است.

(جغرافیا (۲) - درس ۸، ص ۱۰۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

هر ناحیه سیاسی کانونی دارد که محل تمرکز قدرت سیاسی است و قدرت سیاسی از آن نقطه در سطح ناحیه سیاسی اعمال می‌شود. کانون نواحی سیاسی همان پایتخت‌ها، مراکز ایالت‌ها و استان‌ها و شهرهای مهم ناحیه‌ای یا مقر سازمان‌های بین‌المللی هستند.

(جغرافیا (۲) - درس ۹، ص ۱۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۲ درست است.

کشاورزی تجاری به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافته است و هم در کشورهای پیشرفته و هم در کشورهای کمتر توسعه‌یافته جهان رواج دارد. بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) در کشاورزی تجاری تولید محصول کشاورزی یا پرورش دام به منظور فروش در بازارهای داخلی یا صادرات به کشورهای دیگر و با هدف کسب سود انجام می‌شود.

(۳) در این نوع کشاورزی، معمولاً از فناوری‌های پیشرفته و ابزارآلاتی مانند تراکتور، کمباین، بذر اصلاح‌شده و کود شیمیایی استفاده می‌شود. این نوع کشت به سرمایه بسیار نیاز دارد و میزان تولید محصول نیز در آن زیاد است.

(۴) برای طبقه‌بندی نواحی کشاورزی در جهان از معیارهای گوناگونی استفاده می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۷، ص ۸۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

بخش خدمات، فعالیت‌های متنوعی را دربرمی‌گیرد و گسترش فعالیت‌های خدماتی بر چشم‌انداز و منظره شهرها تأثیرات بسیاری می‌گذارد.

مؤسسات و نهادهای مالی، بانکها، مؤسسات گردشگری و مجتمع‌های رفاهی، مؤسسات حمل‌ونقل، مراکز درمانی - آموزشی و ... موجب پیدایش ساختمان‌های بلندمرتبه و برج‌های عظیم در شهرها شده‌اند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

در سایر گزینه‌ها موارد به‌درستی بیان نشده و جابه‌جا نوشته شده است.

(جغرافیا (۲) - درس ۷، ص ۹۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۴ درست است.

«های‌تک‌ها»، در بخش صنایع قرار می‌گیرد که به‌طور عمده با میکروالکترونیک‌ها و ریزپردازنده‌ها سروکار دارند، در سی سال اخیر در جهان رشد قابل توجهی یافته‌اند. با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

«های‌تک‌ها» در قسمت خدمات قرار نمی‌گیرند و متعلق به بخش صنایع می‌باشد.

(جغرافیا (۲) - درس ۷، ص ۹۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۲) دین مسیحیت در آسیا ظهور کرد.

(۳) سرزمین فلسطین اشغالی بعد از جنگ جهانی دوم، با حمایت دولت‌های استعماری اشغال شد.

(۴) مسلمانان علاوه بر آسیا و آفریقا در سایر قاره‌ها نیز پراکنده شده‌اند.

(جغرافیا (۲) - درس ۶، ص ۷۳ و ۷۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

پخش فرهنگی نوع اول، در اثر تماس مستقیم مردم است و نوع دوم، از طریق رسانه‌ها است.

(جغرافیا (۲) - درس ۶، ص ۷۹، ۸۰ و ۸۱؛ سطح دشواری: آسان)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

در آمریکای شمالی، استرالیا و نیوزیلند، زبان انگلیسی گسترش یافت.

(جغرافیا (۲) - درس ۶، ص ۷۱؛ سطح دشواری: متوسط)

فلسفه (۱)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

شناخت تمایز و تفاوت امور جزئی، مشاهده ستارگان و سیارات و استفاده از ابزارهای گوناگون همه از طریق ابزار حس (حواس پنج‌گانه ظاهری) صورت می‌گیرد.

شناخت هستی و اثبات محدودیت یا نامحدود بودن آن به جهان مادی یا ماوراء طبیعی (که موضوعی فلسفی است) از طریق ابزار عقل و استدلال عقلی امکان‌پذیر است.

(فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۰؛ سطح دشواری: آسان)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

فیلسوفان در زمینه ابزارهای شناخت دو کار انجام می‌دهند:

الف) شناسایی ب) تعیین قلمروی کاربرد

بررسی سایر گزینه‌ها:

وجود ابزارهای شناخت در انسان، بدیهی و بی‌نیاز از اثبات است. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

فیلسوفان تنها برای شناخت هستی تلاش می‌کنند. (ردّ گزینه ۴)

(فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

از نشانه‌های اعتبار شناخت حسی، کشف ویژگی‌ها و تفاوت‌های موجودات طبیعی است و نه دلیل اعتبار آن (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)
ساخت ابزار برای رفع نیاز تنها از طریق حس صورت نمی‌گیرد. (ردّ گزینه ۴)
(فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

خداوند وجودی مادی و جسمانی ندارد؛ بنابراین شناخت ذات و صفات او از طریق، حس و تجربه امکان‌پذیر نیست (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳) و تنها می‌توان او را از طریق عقل شناخت. اما این امکان عقلی برای شناخت ذات و صفات او به این معنا نیست که انسان بتواند ذات خدا و صفات او را آن‌گونه که هست، بشناسد.
برخی از انسان‌ها می‌توانند در درون خود و از طریق شهود قلبی وجود و حضور او را احساس کنند و وارد قلمرو معنوی و عرفانی خاصی بشنوند، اما این به معنای شناخت ذات و صفات او نیست. (ردّ گزینه ۴)
(فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

شناخت پدیده‌های طبیعی، معرفت به وحی الهی از طریق کلمات، عبارات و شناخت مبانی عقلی علوم طبیعی همگی شناخت‌هایی با واسطه حس و عقل هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
معرفت شهودی که در قلب حاصل می‌شود، نوعی آگاهی بدون واسطه و مستقیم است. (ردّ گزینه‌های ۱، ۳ و ۴)
(فلسفه - درس ۷، ص ۵۵؛ سطح دشواری: آسان)

۸۱. گزینه ۳ درست است.

هرگاه مدعی تجربی بودن تمام شناخت‌ها شویم، دچار تناقض خواهیم شد؛ زیرا بعد از این ادعا، این سؤال طرح می‌شود که از چه طریقی و با کدام ابزار به این نتیجه رسیده‌ایم که تمام شناخت‌ها تجربی است؟ اگر عقل را ابزار رسیدن به این شناخت بدانیم سخن خود را نقض کرده‌ایم.
(فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۲ درست است.

براساس مطالب کتاب درسی، اولین اندیشمندانی که در مورد شناخت و معرفت دیدگاه‌های متضادی داشته‌اند، هراکلیتوس و پارمنیدس و پیروان آن‌ها بوده‌اند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
هر چند تمام فلاسفه هستی‌شناس، در مورد شناخت و معرفت نیز نظراتی ابراز کرده‌اند، اما نمی‌توان گفت تنها فلاسفه پس از سقراط، یا تنها فلاسفه پیش از او یا در عصر رنسانس این بحث مطرح گردیده است. (ردّ گزینه‌های ۱، ۳ و ۴)
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۵۹؛ سطح دشواری: آسان)

۸۳. گزینه ۳ درست است.

پرسش‌هایی مانند: شناخت چیست؟ آیا شناخت اساساً ممکن است؟ شناخت‌ها تا چه اندازه ارزش دارد؟ راه‌های شناخت کدام‌اند؟ حدود و قلمرو شناخت چقدر است؟ چرا میان شناخت افراد از یک موضوع، تفاوت وجود دارد؟ منجر به شکل‌گیری دانش معرفت‌شناسی شد. اندازه و کمیت و مقدار اندیشه یک فیلسوف، پرسش فلسفی و معرفت‌شناسانه نیست.
(فلسفه (۱) - درس ۶، ص ۴۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۴ درست است.

افلاطون شناخت عقلی را برتر از شناخت حسی می‌دانست هرچند طبیعت را سایه عالم مثال و غیرواقعی می‌دید. اما پارمنیدس شناخت حسی را ابزار شناخت ظاهر جهان و عقل را عامل شناخت باطن طبیعت قلمداد می‌کرد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

بنابراین ارزش شناخت حسی نزد افلاطون بالاتر است و آن را یکی از درجات و مراتب شناخت می‌داند. (ردّ گزینه ۱)
پارمنیدس یا دیدگاهی در مورد شناخت قلبی نداشته یا اینکه نمی‌توان با قطعیت چنین سخنی در مورد او بیان کرد. (ردّ گزینه ۲)
افلاطون همانند پارمنیدس، شناخت حسی و عقلی را لازم و ملزوم یکدیگر نمی‌دانست. (ردّ گزینه ۳)
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

شهود و حیانی تنها ویژه پیامبران است و شهود قلبی، امری همگانی است. (ردّ گزینه ۱)
 معرفت شهودی بدون واسطه آزمایش، عقل و ... به دست می‌آید. (ردّ گزینه ۲)
 در معرفت شهودی، قلب انسان حقایق را همانند چشم مشاهده می‌کند و واسطه عقلانی در آن حضور ندارد. (ردّ گزینه ۳)
 (فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۳ درست است.

هر چند عموم فیلسوفان مسلمان تمام ابزارهای شناخت را معتبر می‌دانند، اما ارزش و اهمیت آن برای همه یکسان نیست. علاوه بر این همه فیلسوفان مسلمان اساس فلسفه را استدلال عقلی می‌دانند و اینگونه نیست که شهود یا وحی را برای وصول به معرفت به تنهایی کافی بدانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

سهروردی فیلسوف مسلمان، زیربنای فلسفه خود را شهودهای همراه با استدلال قرار داد. (ردّ گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)
 (فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۲ و ۶۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۴ درست است.

اصطلاح تجربه‌گرایی (مربوط به فلسفه مدرن) از قرن شانزده و هفده میلادی رایج شده است. از سوی دیگر پیش‌فرض تجربه‌گرایی این است که می‌گوید: عقل بدون ادراکات حسی قادر به شناخت و معرفت نیست، درحالی‌که ارسطو، شناخت را هم عقلی محض می‌دانست و هم حسی و تجربی، بنابراین نمی‌توان او را تجربه‌گرا دانست.

(فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۸. گزینه ۳ درست است.

پارمنیدس و سوفسطائیان که گرگیاس هم یکی از آن‌ها بود، معتقد بودند که حواس تنها نمودار تغییرات و بی‌ثباتی پدیده‌های عالم هستند و این حواس نیستند که حقیقت را آشکار می‌کنند و پارمنیدس تنها عقل را آشکارکننده حقیقت می‌داند و گرگیاس همانند پروتاگوراس نیز برداشت و تفسیر هر شخص از ادراک حسی را معیار حقیقت معرفی کرده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

حواس از نظر پارمنیدس، تنها آشکارکننده مرتبه ظاهری جهان‌اند. (ردّ گزینه ۱)

ناتوانی انسان در امکان شناخت تنها از دیدگاه گرگیاس است. (ردّ گزینه ۲)

پارمنیدس، عقل را کاشف حقیقت ثابت و جاودانه می‌دانست. (ردّ گزینه ۴)

(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۹. گزینه ۲ درست است.

پراگماتیست‌ها طرفدار اصالت عمل (مصلحت عملی) است. پراگماتیست‌ها معتقدند گرچه تنها ابزار شناخت اشیا، حس و تجربه است، اما از طریق تجربه نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید، بنابراین ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم، بلکه ما نیازمند باورهایی هستیم که در عمل به کار ما بیایند و سودمندی خود را نشان دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

فایده‌گرایی یا دیدگاه اصالت سود، ارتباطی با پراگماتیسم ندارد. از طرفی در پراگماتیسم، مصلحت به تنهایی مهم نیست؛ بلکه مصلحت عملی در آن مطرح است. (ردّ گزینه ۱ و ۳)

مقصود از شایستگی عملی در این عبارت، مبهم بوده و لزوماً به مفهوم پراگماتیسم نیست. (ردّ گزینه ۴)

(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۴ درست است.

سوفیست‌ها انسان و حالات متغیر درونی او را ملاک حقیقت می‌دانستند از آن‌جا که دلالت درونی در هر لحظه متفاوت است، می‌توان گفت معیاری برای حقیقت نداشتند. اما نسبی‌گرایان علاوه بر تجربه، فرهنگ و باورها و ... هر فرد را ملاک و مبنای شناخت می‌دانستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

نسبی‌گرایان و سوفسطائیان هر دو معتقد به یک حقیقت ثابت نیستند. (ردّ گزینه ۱)

گاهی ممکن است انسان‌ها به شناخت‌های یکسانی دست یابند. (ردّ گزینه ۲)

امکان شناخت امری بدیهی بوده و هیچ‌یک از نسبی‌گرایان و هیچ‌کدام از سوفیست‌های نامبرده شده در کتاب درسی به‌طور مطلق آن را انکار نکرده‌اند، چرا که انکار امکان شناخت، اثبات‌کننده یک امکان برای شناخت و متناقض با ادعای اولیه (هیچ‌چیز را نمی‌توان شناخت) است. (ردّ گزینه ۳)

(فلسفه ۱) - درس ۸، ص ۶۶؛ سطح دشواری: دشوار

روان‌شناسی

۹۱. گزینه ۲ درست است.

حضرت علی (ع) شرط تصمیم‌گیری را رسیدن به یقین می‌دانند.

تصمیم‌گیرندگان با این مسئله مواجه هستند که مناسب‌ترین انتخاب چیست؟

در حل مسئله، افراد به دنبال روش‌های موفق و کارآمد هستند.

فقط این راه مرا به هدف می‌رساند، معرف حل مسئله است.

(درس ۶ - ص ۱۳۷ و ۱۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

انتخاب استراتژی مناسب در جنگ ← مهم و گروهی

انتخاب لوازم‌التحریر ← معمولی و فردی

انتخاب رئیس سازمان صداوسیما ← مهم و فردی (توسط رهبر صورت می‌گیرد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) انتخاب لباس ← معمولی و فردی، انتخاب رشته تحصیلی ← مهم و فردی

۲) انتخاب رئیس‌جمهور ← مهم و گروهی، انتخاب غذا در رستوران ← معمولی و فردی

۳) انتخاب شغل ← مهم و فردی، انتخاب تاکتیک دفاعی در بازی فوتبال ← مهم و گروهی، انتخاب بهترین بازیگر سال ←

انتخاب مهم و گروهی

نکته: انتخاب رئیس‌جمهور قضائیه تصمیمی مهم و فردی محسوب می‌شود؛ زیرا توسط رهبر انتخاب می‌شود.

(درس ۶ - ص ۱۳۹ و ۱۴۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۳. گزینه ۱ درست است.

مرحله ۵ تصمیم‌گیری ← اجرای بهترین اولویت ← انتخاب رمان ایرانی

مرحله ۳ تصمیم‌گیری ← بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت ← بررسی ویژگی‌های هر کتاب

مرحله ۲ تصمیم‌گیری ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم ← انتخاب کتاب مناسب از بین سه انتخاب

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) مرحله اول - مرحله سوم - مرحله هفتم

۳) مرحله اول - مرحله سوم - مرحله پنجم

۴) مرحله پنجم - مرحله دوم - مرحله هفتم

(درس ۶ - ص ۱۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۴. گزینه ۲ درست است.

ملاک تصمیم‌گیری احساسی ← عواطف و هیجانات زودگذر

ملاک تصمیم‌گیری اجتنابی ← دست، دست کردن و کار امروز را به فردا موکول کردن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وابسته - احساسی

(۳) وابسته - تکانشی

(۴) تکانشی - اجتنابی

(درس ۶ - ص ۱۴۳ تا ۱۴۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۴ درست است.

- در عبارت اول، فرد به تصمیم‌گیری و قضاوت خود، اعتماد بیش از حد دارد.

- در عبارت دوم، فرد خود را دست کم گرفته و کوچک می‌شمرد.

- در عبارت سوم، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید می‌کند، استفاده می‌کند.

(درس ۶ - ص ۱۴۹ و ۱۵۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۶. گزینه ۴ درست است.

به روش‌های ثابت و یکنواخت تصمیم‌گیری، سبک تصمیم‌گیری می‌گویند.

عبارت دوم، مربوط به سبک تصمیم‌گیری تکانشی است.

در عبارت سوم، باید گفت: احساسات به دلیل زودگذر بودن نمی‌توانند ملاک تصمیم‌گیری باشند.

انتخاب دیگران ممکن است برای ما انتخاب مناسبی نباشد (اشاره به سبک تصمیم‌گیری وابسته دارد).

(درس ۶ - ص ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۴۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۷. گزینه ۲ درست است.

- در عبارت اول و سوم، افراد بین دو وجه خوشایند و ناخوشایند یک تصمیم‌گیری در تعارض هستند. بنابراین تعارض از نوع گرایش - اجتناب است.

در عبارت دوم، فرد باید از بین دو انتخاب نامطلوب یکی را برگزیند، پس تعارض از نوع اجتناب - اجتناب است.

- در عبارت چهارم، فرد باید از بین دو انتخاب مطلوب یکی را برگزیند، پس تعارض گرایش - گرایش است.

(درس ۶ - ص ۱۵۱ و ۱۵۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۸. گزینه ۲ درست است.

بهتر است در تصمیم‌گیری‌های پیچیده و مهم از روش‌های میان‌بر استفاده شود.

(درس ۶ - ص ۱۵۴؛ سطح دشواری: آسان)

۹۹. گزینه ۱ درست است.

آخرین مرحله‌ای که در صورت سؤال ذکر شده (مقایسه نمرات قبل و بعد از به‌کارگیری روش مناسب است) که مرحله سوم حل مسئله یعنی ارزیابی راه‌حل محسوب می‌شود. پس مرحله بعدی آن بازبینی و اصلاح راه‌حل یا مرحله چهارم حل مسئله است.

(درس ۵ - ص ۱۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

روش مورد استفاده، خرد کردن است که جزو روش‌های اکتشافی حل مسئله است؛ بنابراین این روش با گذشت زمان اعتبارش متزلزل می‌شود. سایر ویژگی‌های ذکرشده مربوط به روش‌های تحلیلی حل مسئله است نه اکتشافی.

(درس ۵ - ص ۱۲۴ تا ۱۲۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

مسئله عماد از نوع خوب تعریف نشده و مسئله فائزه از نوع خوب تعریف شده است. بنابراین شناسایی موقعیت اولیه در مسئله عماد امکان‌پذیر نیست، اما امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف در مسئله فائزه وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) فقط در مورد مسئله فائزه صدق می‌کند.

(۳) مسئله عماد از نوع خوب تعریف نشده و مسئله فائزه از نوع خوب تعریف شده است.

(۴) امکان تعریف دقیق هدف در مسئله فائزه وجود دارد نه مسئله عماد.

(درس ۵ - ص ۱۱۸ و ۱۱۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

انتقال یعنی تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله؛ بنابراین کسی که آشپزی بلد است، شیرینی‌پزی را زودتر یاد می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اثر نهفتگی

(۲) نوع نگاه به مسئله

(۴) پیامدهای ناتوانی در حل مسئله یعنی فشار روانی و ناکامی

(درس ۵ - ص ۱۲۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

روش به کارگرفته‌شده توسط مادر خانواده، روش بارش مغزی است که جزو روش‌های اکتشافی حل مسئله محسوب می‌شود، زیرا در این روش فرد از دیگران می‌خواهد که راه‌حل‌های مختلف خود را ارائه دهند؛ بنابراین مبتنی بر احساس و نظر شخصی است و اکتشافی است نه تحلیلی.

(درس ۵ - ص ۱۲۵ و ۱۲۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

- مصطفی با مسئله خوب تعریف‌نشده مواجه است؛ پس شکست او پیامد فشار روانی یا ناکامی را به دنبال خواهد داشت.

- رسول با انتخاب سروکار دارد؛ بنابراین پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری تعارض خواهد بود.

(درس ۵ - ص ۱۱۹، ۱۳۰ و ۱۵۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

در مرحله سوم روش بارش مغزی معیارهایی برای داوری درباره راه‌حل‌ها ارائه می‌شود که در اینجا معیار معلم، انتخاب موضوعات مرتبط با فضای مجازی و آسیب‌های آن بوده است.

(درس ۵ - ص ۱۲۸؛ سطح دشواری: آسان)

عربی

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

«آمنوا» فعل ماضی است. (ردّ گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)

«مغفرة و أجر» نکره هستند و باید نکره ترجمه شوند. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

(عربی (۲) - درس ۶ [ترکیب لغات]؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

«جدا» معرفه است و باید معرفه ترجمه شود (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

«نهاية الأمر» ضمیر متصل ندارد. (ردّ گزینه ۲)

(عربی (۲) - درس ۶ [ترکیب لغات]؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

«أسلم» اسلام آورد» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

«أمر» فعل است و نباید به صورت مصدری ترجمه شود. (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

(عربی (۲) - درس ۶، ص ۷۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

«عزیزاً، غنياً، عالماً» همگی نکره هستند. (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

«إرحموا» امر مخاطب است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

(عربی (۲) - درس ۶، ص ۷۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

«خلق شده است» فعل ماضی نقلی مجهول است؛ پس نیازی به «کَانَ» ندارد. (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)
«بدن انسان» ترکیب اضافی است و مضاف «ال» نمی‌گیرد. (ردّ گزینه ۱)
(عربی (۲) - درس ۶ [ترکیب لغات]؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

فعل مضارعی که با «لَمْ، لَمَّا» مجزوم شده‌اند، باید به صورت ماضی ساده یا نقلی منفی ترجمه شود؛ (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)
«فَلْيَعْبُدُوا» فعل امر غائب معلوم است. (ردّ گزینه ۴)
(عربی (۲) - درس ۶ [ترکیب لغات]؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

این عبارت به ناپایداری شرایط دنیا اشاره دارد؛ درحالی‌که بیت درباره رفتار با دوست و دشمن است.
(عربی (۲) - درس ۶، ص ۸۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

«ترسو»: کسی که امیدی برای موفقیت در هدفش نیست؛ کلمه درست «الْخَائِب» به معنی (ناامید) است.
(عربی (۲) - درس ۶ [تمارین کتاب]؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

از آنجایی که «الْمُسْتَقْبَلَتَيْنِ» به معنی «آینده» پس حرف «لَنْ» برای آینده منفی به کار می‌رود. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
حرف «لَنْ» بر سر فعل مضارع می‌آید؛ (ردّ گزینه ۴)
(عربی (۲) - درس ۶، ص ۸۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۴»، لام امر (هرگاه برسر فعل مضارع «فَلَمْ، وَلَمْ» آن لام امر به معنی باید است؛ گزینه‌های «۱، ۳»)
گزینه ۳) دانش‌آموزان باید گوش بدهند...
گزینه ۴) برای اینکه در امتحان موفق شویم، بسیار تلاش کردیم.
(عربی (۲) - درس ۶ [قواعد فعل مضارع]؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

منظور سوال فعل نهی می‌باشد؛ «لَا تَغْتَرَّوْا» فعل نهی است.
(عربی (۲) - درس ۶ [قواعد فعل مضارع]؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

(در گزینه دوم «الْحَيَوَانَات» نقش مفعول پس «يُحْدِثُ» درست است چون فعل معلوم است و «تَبَيَّنَ» درستش «تَبَيَّنَ» است.)
(عربی (۲) - درس ۶ [قواعد فعل مضارع]؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

لَمْ + مضارع می‌شود «ماضی ساده یا نقلی منفی»
گزینه چهارم «لَمْ يَحْصُدْ» به معنی «درو نکردند یا نکرده‌اند»
(عربی (۲) - درس ۶ [قواعد فعل مضارع]؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

«لَا» در همه گزینه جز گزینه (۴) «لَا» نفی است و در گزینه (۴) نهی به معنی صحبت نکن.
(عربی (۲) - درس ۶ [قواعد فعل مضارع]؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

درگزینه یک (می‌خواهیم «که» به بازار برای خریدن لباس برویم) که در جای خالی «أَنْ» درست می‌باشد؛ و حرف «لَمْ» خطا است، در گزینه (۲) بخاطر «غداً» به معنی «فردا» حرف «لَنْ» صحیح است، گزینه سوم شب خوابیدم تا مطالعه کنم (حَتَّى: تا)، در گزینه چهارم «استاد با به تاخیر انداختن امتحان موافقت نکرد؛ (لَمْ + مضارع = ماضی منفی؛ نیز درست است»
(عربی (۲) - درس ۶ [قواعد فعل مضارع]؛ سطح دشواری: متوسط)